4. Sınıf
Defter Notları
10. Hafta

Türkçe
(Gerçek-Terim-Mecaz Anlam)

Matematik
(Çıkarma ve Toplama Gerektiren Problemler)

Fen Bilimleri
(Zararlı Alışkanlıklar)

Sosyal Bilgiler
(Arazide Yön Bulma)

Mustafa Kabul
www.mustafakabul.com

Gerçek-Mecaz-Terim Anlam

Dilimizde sözcükler anlam bakımından gerçek , mecaz ve terim anlamda kullanılır.

Gerçek Anlam: Sözcüğün günlük kullanımda ilk aklımıza gelen anlamıdır.

Mecaz Anlam: Sözcüğün gerçek anlamının dışında benzetme yapılarak kullanılan anlamdır.

Terim Anlam: Sözcüğün bilim,sanat,spor gibi özel alanda kullanılan anlamıdır.

- Süt içerken dilim yandı. (gerçek anlam)
  Bu çocuğun dili çok pis.) (mecaz anlam)
  Türkçe en çok konuşulan dillerden biridir. (terim anlam)

- Camdan içeriye ışık giriyor. (gerçek anlam)
  Bu çocukta ışık görüyorum. (mecaz anlam)
  Işık yağmurda kırılır ve rengi değişir. (terim anlam)

- Çocuk bahçeye doğru gidiyor. (gerçek anlam)
  Lütfen biraz doğru durur musunuz? (mecaz anlam)
  İki nokta arasındaki düz çizgiye doğru denir. (terim anlam)

- Oyunun birinci perdesi bitti. (sanat terimi)
  Hakem penaltı noktasını gösterdi. (spor terimi)
  Dünya yörüngesi etrafında dolanır. (uzay terimi)

- 99'dan sonra gelen sayı 100'dür. (..... anlam)
  Çocuklar gölde yüzüyor. (.....anlam)
  Adam borç içinde yüzüyormuş. (.....anlam)
  Bırak bu saf ayaklarını. (.....anlam)
  Ayaklarım çok ağrıyor. (.....anlam)
  Köprünün ayakları sağlam yapılır. (.....anlam)

4.Sınıf Sosyal Bilgiler

Arazide Yön Bulma

Defter Notu ve Konu Özeti

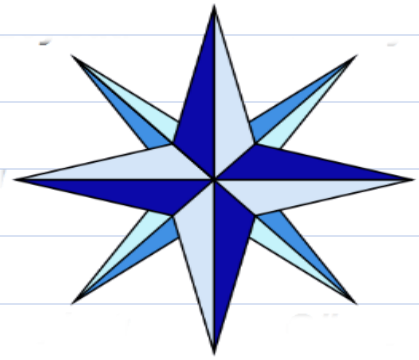

Arazide Yön Bulma

- **Konum:** Bir varlığın bulunduğu yere konum denir. Oturduğumuz yer (konum), sınıftaki konumumuz, bahçedeki konumumuz
- **Yön:** Bulunduğumuz yerin başka bir varlığa göre tarafıdır. Yönler güneşin doğuş ve batışına göre belirlenir.

→ 4 tane ana yön vardır: doğu, batı, kuzey, güney

→ 4 tane ara yön vardır: kuzeydoğu, kuzeybatı, güneydoğu, güneybatı

→ Güneş'in doğduğu yöne doğu, battığı yöne batı deriz. Yüzümüzü doğuya döndüğümüzde sol tarafımız kuzey, sağ tarafımız güney olur.

→ Yönümüzü belirtirken doğal ve beşerî unsurlardan da yararlanırız.

Caminin kuzeyi, okulun 100 metre batısı, köprünün kuzeyi gibi.

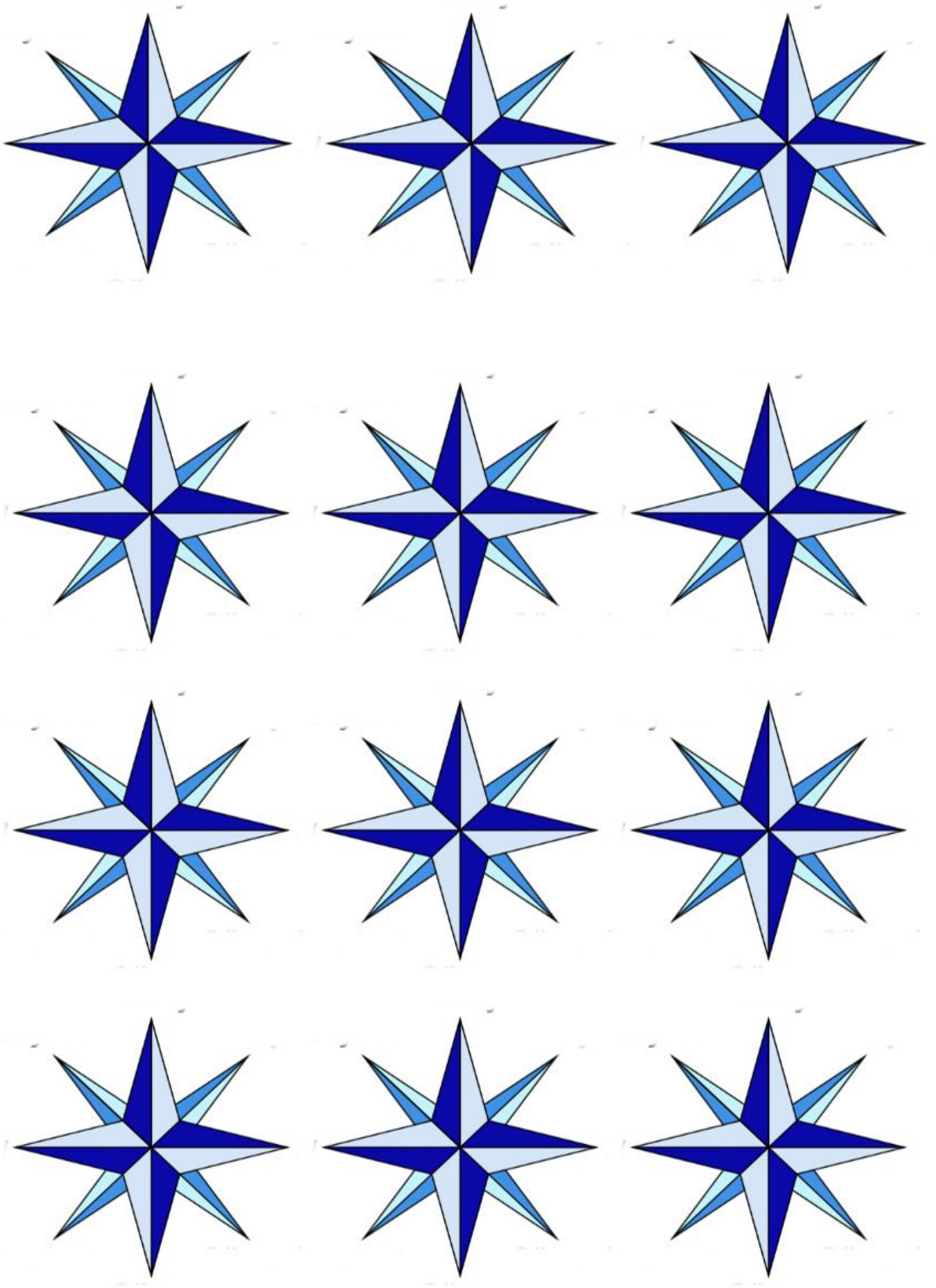
Ayrıca ülkemizdeki şehirlerin, yeryüzü şekillerinin konumunu da yönlere göre anlatabiliriz. Örneğin Antalya, Isparta'nın güneyindedir.

Arazide Yön Bulma Yöntemleri

1-Güneşin Konumuna Göre: Sabah vakitlerinde güneşin olduğu yön doğudur. Güneş öğlen vaktinde güneyi, akşam vaktinde batıyı gösterir.

2-Pusula : Pusulanın renkli ibresi kuzeyi gösterir. Tersi güneydir. Sağ taraf doğuyu, sol tarafı batıyı gösterir.

3-Karınca Yuvalarına Göre: Karıncalar güneşten yararlanmak için yuvalarının ağızları güneye doğru açarlar. Topraklarını kuzeye bırakırlar.
4-Kutup Yıldızına Göre : Geceleyin Kutup Yıldızı kuzeyi gösterir. Önümüzü Kutup Yıldızı'na döndüğümüzde arkamız güneyi, sağımız doğuyu, solumuz batıyı gösterir.
5-Yosunlara Göre: Ağaçların kuzey kısımları güneş ışığı almadığı için yosunlaşır. Bu nedenle yosunlar kuzeyi gösterir.
6-Mezar Taşlarına Göre : Müslüman mezarların başında bulunan taş batıyı gösterir.
7-Minare ve Camiye Göre : Minarelerin kapısı güneyi, camilerin kapısı kuzeyi gösterir.

Güneşe Göre Yön Bulma

Özet: Güneş, **Doğu**'dan doğar, **Batı**'dan batar.

Kutup Yıldızı'na Göre Yön Bulma

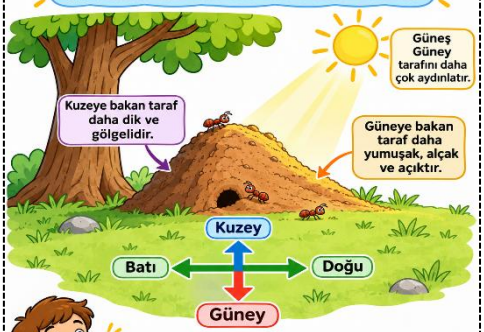

Yosunlara Göre Yön Bulma

Ağaç gövdesi veya büyük kayalarda yosunlar genellikle **kuzey** yönünde daha sık ve gür olur. Bu özelliği kullanarak yönümüzü bulabiliriz.

Karınca Yuvalarına Göre Yön Bulma

Sonuç: Karınca yuvalarının daha yumuşak, alçak ve güneş gören tarafı **Güney** 'dir.

Minare Kapısına Göre Yön Bulma

Kural: Minare kapısının baktığı yön **güney**dir.

Mezar Taşlarına Göre Yön Bulma

- Mezarlar genellikle baş tarafı **Batı**'ya, yüz (ayak) tarafı ise **Doğu**'ya bakacak şekilde yapılır.
- Bu nedenle, mezar taşlarına bakarak Batı–Doğu yönünü, buna dik olarak da Kuzey–Güney yönünü bulabiliriz.

Kısa Özet

- Baş tarafı: Batı
- Yüz tarafı: Doğu (veya Güney)
- Mezara yan cepheden bakınca: Karşı taraf Güney, arkası Kuzeydir.

Güneşe Göre Yön Bulma

Özet: Güneş, **Doğu**'dan doğar, **Batı**'dan batar.

Kutup Yıldızı'na Göre Yön Bulma

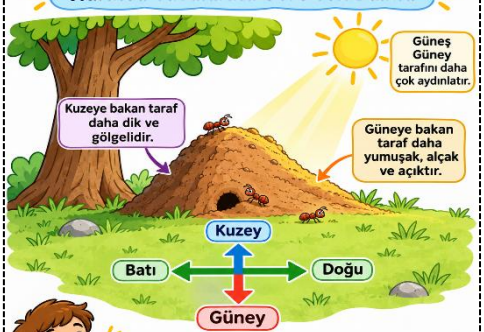

Yosunlara Göre Yön Bulma

Ağaç gövdesi veya büyük kayalarda yosunlar genellikle **kuzey** yönünde daha sık ve gür olur. Bu özelliği kullanarak yönümüzü bulabiliriz.

Karınca Yuvalarına Göre Yön Bulma

Sonuç: Karınca yuvalarının daha yumuşak, alçak ve güneş gören tarafı **Güney** 'dir.

Minare Kapısına Göre Yön Bulma

Kural: Minare kapısının baktığı yön **güney**dir.

Mezar Taşlarına Göre Yön Bulma

- Mezarlar genellikle baş tarafı **Batı**'ya, yüz (ayak) tarafı ise **Doğu**'ya bakacak şekilde yapılır.
- Bu nedenle, mezar taşlarına bakarak Batı–Doğu yönünü, buna dik olarak da Kuzey–Güney yönünü bulabiliriz.

Kısa Özet

- Baş tarafı: Batı
- Yüz tarafı: Doğu (veya Güney)
- Mezara yan cepheden bakınca: Karşı taraf Güney, arkası Kuzeydir.

Pusulaya Göre Yön Bulma

Pusula, yönleri bulmamıza yardımcı olur. Pusulanın kırmızı iğnesi her zaman **Kuzey**'i gösterir.

Pusulaya Göre Yön Bulma

Pusula, yönleri bulmamıza yardımcı olur. Pusulanın kırmızı iğnesi her zaman **Kuzey**'i gösterir.

Pusulaya Göre Yön Bulma

Pusula, yönleri bulmamıza yardımcı olur. Pusulanın kırmızı iğnesi her zaman **Kuzey**'i gösterir.

Pusulaya Göre Yön Bulma

Pusula, yönleri bulmamıza yardımcı olur. Pusulanın kırmızı iğnesi her zaman **Kuzey**'i gösterir.

Pusulaya Göre Yön Bulma

Pusula, yönleri bulmamıza yardımcı olur. Pusulanın kırmızı iğnesi her zaman **Kuzey**'i gösterir.

Pusulaya Göre Yön Bulma

Pusula, yönleri bulmamıza yardımcı olur. Pusulanın kırmızı iğnesi her zaman **Kuzey**'i gösterir.

Pusulaya Göre Yön Bulma

Pusula, yönleri bulmamıza yardımcı olur. Pusulanın kırmızı iğnesi her zaman **Kuzey**'i gösterir.

Pusulaya Göre Yön Bulma

Pusula, yönleri bulmamıza yardımcı olur. Pusulanın kırmızı iğnesi her zaman **Kuzey**'i gösterir.

Pusulaya Göre Yön Bulma

Pusula, yönleri bulmamıza yardımcı olur. Pusulanın kırmızı iğnesi her zaman **Kuzey**'i gösterir.

Pusulaya Göre Yön Bulma

Pusula, yönleri bulmamıza yardımcı olur. Pusulanın kırmızı iğnesi her zaman **Kuzey**'i gösterir.

Pusulaya Göre Yön Bulma

Pusula, yönleri bulmamıza yardımcı olur. Pusulanın kırmızı iğnesi her zaman **Kuzey**'i gösterir.

Pusulaya Göre Yön Bulma

Pusula, yönleri bulmamıza yardımcı olur. Pusulanın kırmızı iğnesi her zaman **Kuzey**'i gösterir.

Toplama-Çıkarma İşlemi Problemler

Problem-1: Bir fırıncı pazartesi günü 2569 ekmek, ikinci gün ise birinci günden 696 az ekmek satıyor. İki günde toplam kaç ekmek satmıştır.

Pazartesi
2569 ekmek

Salı
2569' dan 696 az

2569
− 696
1873

2569
+ 1873
4442

2569 → pazartesi
1873 → salı
4442 → toplam

Problem-2: Atatürk İlkokulunda 1536 öğrenci vardır. Cumhuriyet İlkokulunda ise Atatürk İlkokulundan 287 öğrenci azdır. İki okulda toplam kaç öğrenci vardır?

Atatürk İO
1536 öğrenci

Cumhuriyet İO
1536'dan 237 fazla

1536
- 237
1299

1536
+ 1299
2835

1536 → Atatürk İO
1299 → Cumhuriyet İO
2835 → Toplam

Problem-3: Mert mağazadan tanesi 2360 liradan 2 tane kazak aldı. 5000 TL ödeyince geriye ne kadar almalıdır?

Problem-4: Çamaşır makinesi buzdolabından 1285 lira ucuz, ütüden 2495 lira pahalıdır. Buzdolabı 5990 lira olduğuna göre üçü birden kaç liradır?

ZARARLI ALIŞKANLIKLAR

Sigara ve alkol bağımlılık yapan zararlı alışkanlıklardır. Sigaranın içinde 4000'den fazla kimyasal madde ve zehir bulunmaktadır. Nikotin, arsenik, katran zehirli ve akciğerlerimize zarar veren maddelerdir.

Sigaranın zararları

- Akciğer, dudak ve gırtlak kanserine neden olur.
- Bronşit, astım, KOAH gibi solunum yolu hastalıklarına yol açar.
- Diş ve diş eti hastalıklarına sebep olur.
- Beynimize oksijenin az gitmesine neden olur, beyin sağlığına zarar verir.
- Diş ve diş eti hastalıklarına sebep olur.

Alkolün zararları

- Karaciğer ve mide kanserine, siroz hastalığına neden olabilir.
- Karaciğer, mide, kalp, beyin ve sinir sistemi bozukluklarına sebep olur.
- Böbreklerin düzenli çalışmasını engeller.
- Yürüme ve konuşma zorluğuna yol açar.
- Doğru düşünme ve karar almayı engeller. Unutkanlığa neden olur.
- Görme ve denge kaybına sebep olur.
- Trafik kazalarına, can ve mal kaybına yol açar.
- Ağız kokusuna ve ağız hastalıklarına neden olur.

Kendimizi Koruyalım

- Sigara ve alkol kullanılan ortamlardan uzak duralım. Sigara kullanılan ortamda bulunan kişiler de sigara kullananlar gibi zarar görürler.
- Sigara ve alkol kullanan kişileri uyaralım.
- Ailemizde ve çevremizde bağımlı kişileri YEŞİLAY veya Sigara Bıraktırma Servisine gitmelerine destek olalım.